

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 21C/233/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8713215819
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Šabl'ová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2017:8713215819.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad sudcom JUDr. Monikou Šabl'ovou v právnej veci žalobcu v 1. rade: G. G., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom L. XXX/XX, E., žalobcu v 2. rade: M. G. G., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom E. XXX/XX, H. X., žalobcu v 3. rade: E. G., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom L. XXX/XX, E., žalobkyne v 4. rade: N. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX/X, E., všetci právne zastúpený Mgr. Peter Piatnik, advokát, AK so sídlom Námestie sv. Egídia 26/69, Poprad, IČO: 42 090 903, proti žalovanému: Slovenská republika - Slovenský pozemkový fond, so sídlom Búdková 36, Bratislava, IČO: 17 335 345, v konaní o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, takto

rozhodol:

I. U r č u j e , že nehnuteľnosti a to: pozemky E-KN parc. č. XXX/X orná pôda o výmere XXXX m2, E-KN parc. č. XXX orná pôda o výmere XXXX m2, E-KN parc. č. XXX orná pôda o výmere XXXX m2, E-KN parc. č. XXXX orná pôda o výmere XXXX m2, E-KN parc. č. XXXX orná pôda o výmere XXXX m2, E-KN parc. č. XXXX orná pôda o výmere XXXX m2, E-KN parc. č. XXXX orná pôda o výmere XXXX m2, E-KN parc. č. XXXX trvalé trávnaté porasty o výmere XXXX m2, E-KN parc. č. XXXX orná pôda o výmere XXXX m2, E-KN parc. č. XXXX trvalé trávnaté porasty o výmere XXXX m2, E-KN parc. č. XXXX/X trvalé trávnaté porasty o výmere XXXX m2, E-KN parc. č. XXXX trvalé trávnaté porasty o výmere XXXX m2, E-KN parc. č. XXXX/X orná pôda o výmere XXXX m2, E-KN parc. č. XXXX/X orná pôda o výmere XXXX m2, E-KN parc. č. XXXX/X orná pôda o výmere XXXX m2, to všetko zapísané Okresným úradom Poprad, katastrálny odbor na LV č. XXXX, pre obec a k. ú. E. p a t r i a v 1 ako podiel z celku do dedičstva po neb. A. G., nar. XX.XX.XXXX, zomr. X.X.XXXX, naposledy bytom L. XXX/XX, E..

II. Žalobcom v 1. až 4. rade p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % účelne vynaložených trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 24.10.2013 žiadali, aby súd určil, že nehnuteľnosti a to: pozemky E-KN parc. č. XXX/X orná pôda o výmere XXXX m2, E-KN parc. č. XXX orná pôda o výmere XXXX m2, E-KN parc. č. XXX orná pôda o výmere XXXX m2, E-KN parc. č. XXXX orná pôda o výmere XXXX m2, E-KN parc. č. XXXX orná pôda o výmere XXXX m2, E-KN parc. č. XXXX orná pôda o výmere XXXX m2, E-KN parc. č. XXXX trvalé trávnaté porasty o výmere XXXX m2, E-KN parc. č. XXXX orná pôda o výmere XXXX m2, E-KN parc. č. XXXX trvalé trávnaté porasty o výmere XXXX m2, E-KN parc. č. XXXX/X trvalé trávnaté porasty o výmere XXXX m2, E-KN parc. č. XXXX trvalé trávnaté porasty o výmere XXXX m2, E-KN parc. č. XXXX/X orná pôda o výmere XXXX m2, E-KN parc. č. XXXX/X orná pôda o výmere XXXX m2, E-KN parc. č. XXXX/X orná pôda o výmere XXXX m2, to všetko zapísané Okresným úradom E., katastrálny odbor na LV č. XXXX, pre obec a k. ú. E. patria v 1 ako podiel z celku do dedičstva po neb. A. G., nar. XX.XX.XXXX, zomr. X.X.XXXX, naposledy bytom L. XXX/XX, E.. Svoj nárok odôvodnili tým, že sú dedičmi neb. A. G., nar. XX.XX.XXXX, zomr. X.X.XXXX, ktorý nadobudol predmetné nehnuteľnosti na

základe Výmeru o vlastníctve pôdy č. XXX/XX zo dňa 8.1.1949 spolu s jeho manželkou V. G., každý z nich v ideálnom podiele v 1. Žalovaný je v súčasnosti zapísaný ako výlučný vlastník predmetných nehnuteľností na LV č. XXXX, vedenom pre obec a k. ú. Poprad Okresným úradom Poprad, katastrálnym odborom. Žalobca v 1. rade vo svojich listoch zo dňa 22.9.2008, 15.1.2009, 14.5.2010 žalovaného žiadal o vyjadrenie k prevodu vlastníckeho práva predmetných nehnuteľností na dedičov neb. A. G.. Žalovaný na jeho žiadosti reagoval v Stanovisku SPF DE/2010/020304-601 zo dňa 11.8.2010 (ďalej len „Stanovisko“) tak, že výmer o vlastníctve pôdy č. XXX/XX považoval za neplatný, a to z dôvodu, že A. G. sa s manželkou V. rod. J. vzdali prídelu, čo podľa názoru žalovaného vyplýva z Potvrdenia Rady mestského národného výboru v Poprade č. Pôd. 213-2-A-15/67-JK zo dňa 24.2.1967. Zároveň žalovaný žalobcovi v 1. rade odporučil, aby si svoje vlastnícke nároky uplatnil v zmysle § 80 OSP. Predžalobnou výzvou zo dňa 20.8.2013 žalobcovia prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyzvali žalovaného, aby sa záväzne vyjadril, či má záujem na mimosúdnom vyriešení predmetnej právnej veci, avšak v liste - Odpoveď na výzvu na uzavretie mimosúdnej dohody týkajúcej sa úpravy vlastníckych práv k pozemkom po prídelcoch A. a V. G. nachádzajúcich sa v k. ú. E. zo dňa 20.8.2013 zo dňa 16.9.2013 žalovaný vlastnícke nároky žalobcov neuznal. V predmetnom liste žalovaný opätovne poukazoval na skutočnosť, že právny predchodca žalobcov sa údajne vzdal s manželkou svojho vlastníckeho práva k predmetným pozemkom. Podľa žalobcov neexistuje žiaden právny titul, na základe ktorého by štát na seba platne previedol vyššie citované nehnuteľnosti, ktoré sú v jeho správe až do dnes. Listiny, na ktoré žalovaný vo svojom stanovisku ako aj odpovedi zo dňa 16.9.2013 poukázal, podľa žalobcov sami o sebe vôbec nepreukazujú, že zo strany právneho predchodcu žalobcov došlo k vzdaniu sa vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, nakoľko boli vyhotovené v období bývalého režimu (v období kolektivizácie), kedy boli zo strany štátu hrubým spôsobom porušované základné ľudské práva a slobody občanov. Z uvedeného dôvodu nemožno preto na ne hľadieť ako na dôveryhodné úradné listiny, tobôž ich považovať za platný právny titul, na základe ktorého by došlo k platnému prevodu vlastníckeho práva v prospech štátu v zmysle § 132 OZ. Podľa žalobcov neexistuje žiaden právny úkon, ktorým by sa ich právnych predchodca výslovne vzdal svojho vlastníckeho práva v prospech štátu. Na strane druhej právna perfektnosť Výmeru o vlastníctve pôdy č. XXX/XX zo dňa 8.1.1949, na základe ktorého nehnuteľnosti nadobudol právny predchodca žalobcov, nebola žalovaným (okrem cit. námietok) inak spochybnená. Žalobcovia poukázali na to, že ako dedičia po neb. A. G. majú naliehavý právny záujem na ručení, že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po neb. A. G. a majú byť pojaté do súpisu dedičstva po ňom. Je podľa nich zrejmé, že určovací žaloba za daného stavu je jediným prostriedkom súdnej ochrany a k zodpovedajúcej náprave nemožno dospieť iným spôsobom. Určovací výrok súdu je nevyhnutný na pojatie predmetných nehnuteľností do dedičstva po neb. A. G., na ich prevedenie a dosiahnutie zápisu zmeny vlastníka týchto nehnuteľností na LV č. XXXX.

2. Pred podaním žaloby právny zástupca žalobcov doručil výzvu žalovanému v súvislosti s mimosúdnym riešením predmetnej veci, ktoré malo spočívať v bezodplatnom prevode nehnuteľností na žalobcov s tým, že pokiaľ k tomu nedôjde, podajú žalobu na súd. Medzi žalovaným a žalobcami prebiehala písomná komunikácia v čase pred podaním žaloby, z ktorej vyplynulo, že žalovaný neuznáva nárok žalobcov z toho dôvodu, že právni predchodcovia žalobcov sa mali nehnuteľností, ktoré im boli pridelené výmerom o vlastníctve pôdy č. XXX/X dňa 8.1.1949 vzdať, k dokázaniu čoho smerovali aj listiny predložené žalovaným, a to úradný záznam z 12.1.1949 ako aj list pracovnej skupiny Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Kežmarku č. 381/1950 zo dňa 3.3.1950 ako aj list č. 2468/1950 zo dňa 19.8.1950 a písomnosti Národného výboru Mesta Poprad č. j. 8138/1950 z 9.11.1950 ako aj rozhodnutie ONV v Poprade č. 213-2-A-15/67 zo dňa 24.2.1967.

3. Na pojednávaní právny zástupca žalobcov uviedol, že žalobcovia sa domáhajú, aby parcely, ktoré sú špecifikované v petite žaloby boli poňaté v 1 ako podiel z celku do dedičstva po ich právnom predchodcovi neb. A. G., ktoré tieto parcely nadobudol v 1 na základe výmeru o vlastníctve pôdy z 8.1.1949. Tento právny akt je bezchybný, dedičské rozhodnutia preukazujú aktívnu legitímáciu žalobcov. Naliehavý právny záujem spočíva v tom, že táto žaloba je jediný právny prostriedok, ktorým sa môžu žalobcovia domôcť toho, aby bolo ich vlastnícke právo riadne evidované aj v katastri nehnuteľností. Bez určenia, že predmetné parcely patria do dedičstva po ich právnom predchodcovi by toto možné nebolo. V súčasnej dobe sú predmetné parcely vedené na SR v zastúpení Slovenského pozemkového fondu, a teda je nutné do súladu stav právny so stavom skutkovým. Vyjadril sa aj k okolnosti ohľadom bezodplatného prídelu a pokiaľ sa žalovaný pokúsil spochybníť právny nárok žalobcov tvrdením, že došlo u právnych predchodcov žalobcov k zrieknutiu sa prideleného majetku v roku 1957, poukázal, že podľa vtedy platnej úpravy sa pre právne úkony, predmetom ktorých boli nehnuteľnosti, vyžadovala písomná

forma. Aby mohlo dôjsť k účinnému vzdaniu sa vlastníckeho práva zo strany právnych predchodcov žalobcov, musel by existovať písomný právny úkon, existencia ktorého však v tomto konaní nebola vôbec preukázaná. Spochybnil aj podpis predsedu pôdohospodárskej komisie C. U., a to porovnaním viacerých jeho podpisov, ku ktorým sa na rôznych listinách žalobcovia dostali, na ktorých je uvedený pri mene C. U. podpis, ktorý nie je zhodný s podpisom na potvrdení z roku 1962. Poukázal na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co/237/2011 zo dňa 30.1.2012 v ktorom sa uvádza, že zápisy o vyúčtovaní s odišlým prídelencom preukazujú iba to, že v danom roku prevzalo JRD do užívania pridelené nehnuteľnosti, čo nemožno stotožniť s pojmom vzdania sa vlastníckeho práva resp. s pojmom opustenia vecí. Uvedená listina z roku 1962 súvisí s tým, že boli zakladané družstvá, kedy dochádzalo k sceleniu pozemkov, ktoré sa dostali do užívania JRD, pričom pôvodní vlastníci mali iba tzv. vlastníctvo zbavené všetkých oprávnení. Je vylúčené, aby právni predchodcovia žalobcov stratili svoje vlastnícke právo k sporným parcelám. Navrhol, aby súd žalobe vyhovel v celom rozsahu.

4. Žalobca v 1. rade G. G. vo svojej výpovedi uviedol, že jeho otec A. G. v čase vojny stratil zamestnanie, bol remeselník a následne začal pracovať na pôde, aby uživil rodinu. Počas vojny zahynula ich matka a manželka A. G.. Následne sa presťahovali do Popradu, kde otec pokračoval v poľnohospodárskej činnosti. Pôda, ktorú obrábal, mu bola daná do vlastníctva na základe výmeru, pričom pochybením úradov mu boli pridelené aj parcely, ktoré mali iného majiteľa a na základe súhlasu od A. G. boli vrátené pôvodnému majiteľovi. Z tohto dôvodu žalovaný argumentuje, že A. G. mal zrieknuť vlastníctva k pozemkom, pričom v skutočnosti sa zriekol vlastníctva len dvoch parciel. Do roku 1957 na týchto pozemkoch hospodárili. A. G. nevstúpil do družstva, a tak nemohol pokračovať v poľnohospodárskej činnosti, pretože všetky polia boli zorané a malo ich v užívaní družstvo, pričom pozemky, ktoré boli nadobudnuté kúpou boli predmetom dedičského konania a parcely, ktoré boli uvedené vo výmere, obrábalo družstvo. V minulosti bol vyvíjaný enormný nátlak aj na jeho otca v súvislosti so vstupom do družstva, či zrieknutím sa pridelených pozemkov. Tvrdil, že jeho otec sa nikdy nevzdal pozemkov, ktoré mu boli dané výmerom o vlastníctve pôdy. Otec sa druhýkrát oženil a vo výmere je uvedená jeho druhá manželka V. ako osoba, ktorej spolu s A. G. boli výmerom pridelené pozemky.

Splnomocnený zástupca žalobcu v 1. rade na pojednávaní 31.1.2017 sa vyjadril k potvrdeniu rady MsNV v Poprade z 27.10.1962, ktoré by podľa neho nemalo byť brané za relevantný dôkaz, keďže tu absentuje prejav vôle A. G., že sa niečoho vzdáva. Listina ním nie je podpísaná, opisuje presne to, čo sa stalo, t. j., že A. G. sa vzdal pôdy v prospech socialistického sektoru. Tento akt je však nutné vyhodnotiť v kontexte doby, kedy sa uskutočnil, a teda, že A. G. bola zhabaná pôda, bolo mu zabránené ju užívať a on o ňu ďalej nebojoval. Zároveň je tam uvedené, že prípadné zrieknutie sa prídeleniu má byť zo strany ONV zobrať na vedomie. Uvedené potvrdzuje, že A. G. sa v uvedenom čase ničoho nezriekol.

5. Žalobca v 2. rade M. G. sa vyjadril, že žalobca v 1. rade je jeho strýko. Otec žalobcu v 2. rade je nebohý od r. 1970. So strýkom sa o týchto pozemkoch rozprávali, vie, že na nich gazdoval starý otec a mesto Poprad pozemky, ktoré na nich boli prevedené, im bez výhrad vrátilo a tieto pozemky boli aj predmetom výmeru.

6. Poverená zástupkyňa žalovaného považovala žalobcu za nedôvodnú čo odôvodňovala tým, že zo strany právneho predchodcu žalobcov došlo k vzdaniu sa prídeleniu. Takéto úkony boli bežné a boli taktiež predmetom viacerých súdnych konaní. V rozhodnutí ONV z 24.2.1967 je uvedené, že došlo k vzdaniu sa prídeleniu zo strany nebohého A. G.. Týmto rozhodnutím ONV v Poprade vykonalo vyúčtovanie z odišlým prídelencom, s tým že zobrali na vedomie vzdanie sa prídeleniu zo strany nebohého. Ďalším dokladom je tiež potvrdenie Rady MNV v Poprade zo dňa 27.10.1962, kde sa konštatuje, že došlo k vzdaniu sa prídeleniu. Uvedené pripúšťa Stredný občianskych zákonník, ktorý ako dôvod zániku vlastníckeho práva pozná aj vzdanie sa vlastníctva. Takýto majetok sa stáva vlastníctvom štátu.

Listiny, ktoré sú obsahom spisu preukazujú, že došlo k vzdaniu sa prídeleniu zo strany právnych predchodcov žalobcov. V prvom prípade sa vzdanie (zrieknutie) týkalo dvoch parciel, a to č. XXXX/X a XXXX/X spolu o výmere X,XXX ha (č.l. 73 spisu). Následne boli aj tieto pridelené G. O. z PP, o čom svedčí aj výkaz výmer, kt. je súčasťou spisu. Neskôr došlo k zrieknutiu sa aj ostatných pridelených parciel zo strany právnych predchodcov žalobcov, o čom svedčia početné listinné dôkazy. Listinou zo 16.5.1950 vydanou Národným výborom mesta Poprad bola vyčísľovaná árenda za užívanie pôdy, tu poukázala na to, že k vydaniu výmeru o vlastníctve pôdy č. XXX/XX zo dňa 8.1.1949 došlo až v r. 1949. Podľa prihlášky o pridelenie pozemkov v k. ú. Poprad z 15.11.1947 vyplýva, že A. G. bol nájomcom neskôr pridelených parciel. Práve za roky pred vydaním výmeru bola vyčísľovaná árenda, teda nájom za užívanie. Podľa inštrukcií pre výkonné orgány národných výborov č. 19/1956 vydané

Poverením poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, poverením uložiť poľnohospodárskym odborom ONV, aby vykonali zmeny v prídelových konaniach, pokiaľ nastali. Okrem iného aj čo sa týka vydania rozhodnutí resp. zápisníc o vzatí, vzdania sa výmeru na vedomie a vyúčtovania s prídelcami, ktorí opustili prídel. V predchádzajúcom období platil aj Obežník č. 79 z roku 1946 vydaný Prezidiom Poverenia pôdohospodárstva a pozemkovej reformy, z ktorého takisto vyplýva postup pri vzdaní sa alebo odňatí prídelov, kde sa robili vyúčtovania s odchádzajúcimi prídelcami. Poukázala na § 132 Stredného občianskeho zákonníka, podľa ktorého vlastníctvo sa stráca najmä aj tým, že ho nadobudne niekto iný, alebo že sa ho vlastník vzdá. Opustenie veci je jednostranný právny úkon obsahujúci prejav vôle vlastníka veci, ktorým sa vzdáva vlastníctva bez toho, žeby prevádzal vlastníctvo na inú osobu, ktorý môže byť urobený výslovne alebo mlčky. Veci, ktoré nepatria nikomu inému, sú vo vlastníctve štátu. Na to, aby sa vlastníkom vecí nikomu inému nepatriacich stal štát, nie je potrebný žiadny nadobúdaci právny úkon. Štát nadobúda vlastníctvo priamo zo zákona. Súd v minulosti v rozhodnutiach poukázal na to, že je potrebné odlišovať vzdanie sa (zrieknutie) od odňatia prídelu. Listinami, ktoré boli vyžiadané od Okresného úradu Poprad, katastrálny odbor chcel preukázať, že s parcelami, ktoré boli pridelené pôvodným výmerom právnym predchodcom žalobcov, nakladal štát, boli vo vlastníctve štátu, platil na nich rovnaký režim ako na sporné parcely, ktoré sú predmetom tohto konania. Štát sa cítil byť vlastníkom parcel, ktoré boli pôvodne pridelené prídelcom A. G. s manželkou, ale ktorých sa zriekli. Štát nakladal aj so spornými parcelami a cítil sa byť vlastníkom sporných parcel, ktoré prenajíma od r. 1992 pre poľnohospodárske subjekty, o čom svedčia aj nájomné zmluvy, ktoré sú súčasťou súdneho spisu vo veci sp. zn. 11C/203/2013 týkajúcej sa predbežného opatrenia, kde bolo zakázané nakladať so spornými pozemkami. Z hľadiska právnej istoty uplatnila vydržanie pre štát, práve vzhľadom na to, že štát nakladal s týmito parcelami, ktoré boli pôvodne pridelené, prenajímal ich, cítil sa ako vlastník, uzatváral zmluvy. Žalovaný spravuje jednak štátnu pôdu a jednak pôdu nezistených vlastníkov resp. nedoloženú pôdu. V danom prípade je jednoznačné, že išlo o štátnu pôdu. Sú tri poľnohospodárske subjekty, ktoré hospodária na pôde, ktorá je predmetom tohto konania. Sú to PD J., PD L. a PD H. Y.. V pozemkovej knihe bol v minulosti tento majetok zapísaný ako konfiškovaný majetok a majetok štátu. Slovenský pozemkový fond je správcou majetku, nie vlastníkom a správa vznikala zo zákona k 24.6.1991 s účinnosťou zákona č. 229/1991 Zb.. Listom vlastníctva č. XXXX poukázala na to, že parcely boli na SPF zapisované postupne. V minulosti bol vlastníkom SR - štátny majetok Štátny podnik Veľký Slavkov, následne bol zapísaný ako vlastník SR - Slovenský pozemkový fond. Ide len o prepis správy, vlastníctvo sa nemenilo, vždy bolo štátne. Správa vznikala so zákona. Štátnym podnikom zanikalo právo hospodárenia práve ku dňu 24.6.1991 a správcou sa zo zákona stal SPF. Čo sa týka ROEP-u, ide len o register, kde sa dopĺňajú údaje so skutočným stavom, ktorý v danom kat. území je. Nezakladá vlastnícke vzťahy. Čo sa týka podpisu predsedu poľnohospodárskej komisie Gustáva Kriššáka poukázala, že nedokážu stotožniť osobu G. U., ktorý je uvedený v tejto listine s osobou, ktorá je uvedená napr. na priložených listinách zo strany žalobcu, pretože môže ísť o úplne inú osobu. Osoby môžu disponovať viacerými podpismi, čo je úplne bežné. V každom prípade, či tento podpis robil p. U. alebo niekto v jeho zastúpení, nerobí to túto listinu neplatnou. Je to úradná listina a aj keby ju nemal podpísať príslušný subjekt, tak táto listina platí. Táto listina vyslovene hovorí o zrieknutí sa prídelu, čo bolo v súvislosti s prídelmi bežným úkonom v prípade, ak dochádzalo k zrieknutiu sa prídelov zo strany prídelcov. Táto listina nepreukazuje, že nemohlo dôjsť k vzdaniu sa prídelu a pokiaľ neexistuje listina, ktorá je priamym vyjadrením prídelcov o vzdaní sa, tak to neznamena, že k vzdaniu sa resp. k zrieknutiu sa prídelu nemohlo dôjsť. Čestné prehlásenie p. J. Z. nepreukazuje dôvodnosť nároku žalobcov, je len hodnotením všeobecnej situácie, aká v spoločnosti bola v čase kolektívizácie. To isté platí aj čo sa týka citovaných článkov a stanovísk ľudí na stránke Ústavu Pamäti národa. Kolektívizácia sa týkala všetkých ľudí na území vtedajšieho Československa, pričom ľudia neprichádzali o vlastníctvo, len sa im odnímal užívaci stav. Na základe dostupných listín žalovaný usúdil, že došlo k vzdaniu sa prídelu, tam, kde nie sú doklady o vzdaní sa prídelu, uznáva sa prídel. Ak takéto listiny sú, považujú to aj vzhľadom na rozsudky súdov a doterajšiu súdnu prax za vzdanie sa prídelu. V závere navrhla žalobu zamietnuť v celom rozsahu.

7. Z vykonaného dokazovania prednesmi sporových strán, oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v súdnom spise ako aj spismi Okresného súdu Poprad sp. zn. 11C/203/2013, D/756/69, 6D/80/2009, 10D/77/2007 súd zistil nasledovný skutkový stav:

8. Zo spisov Okresného súdu Poprad v dedičskej veci po neb. A. G., zomrelom dňa X.X.XXXX mal súd preukázané, že A. G., nar. XX.XX.XXXX zomrel dňa X.X.XXXX, kedy dedičské konanie po ňom bolo skončené v roku 1969 vydaním rozhodnutia dňa 8.12.1969. Následne prebehlo ešte na základe návrhov dodatočné prejednanie dedičstva po nebohom, kedy súd mal preukázané, že ako dedičia po

nebohom prichádzali do úvahy G. G., nar. XX.X.XXXX, t. j. žalobca v 1. rade (syn A. G.) a G. G., nar. X.X.XXXX, zomr. X.X.XXXX, po ktorom ako dedičia prichádzali do úvahy jeho deti N. G., t. j. žalobkyňa v 4. rade, M. G. G., t. j. žalobca v 2. rade a E. G., t. j. žalobca v 3. rade. Možno konštatovať, že aktívna vecná legitímácia žalobcov je daná. Okresný súd Poprad v konaní o návrhu na vydanie predbežného opatrenia, ktoré bolo vedené pod sp. zn. 11C/203/2013 vydal predbežné opatrenie, ktorým Slovenskému pozemkovému fondu zakázal nakladať s nehnuteľnosťami, a to konkr. pozemkami uvedenými v petite predbežného opatrenia, a to až do právoplatného rozhodnutia v konaní vo veci samej. Krajský súd v Prešove v súvislosti s podaným odvolaním žalovaného rozhodol tak, že potvrdil uznesenie Okresného súdu Poprad okrem výroku, ktorým súd zakázal žalovanému nehnuteľnosti prenajímať. V tejto časti bolo predbežné opatrenie zamietnuté.

9. Predchodcovia žalobcov A. G. a V. G. požiadali dňa 15.11.1967 o prídél pôdy v k. ú. Poprad. Dňa 8.1.1949 bol vydaný výmer Poverenctvom pôdohospodárstva pozemkovej reformy podľa § 1 ods. 1 nariadenia č. 104/1946 Zb. n. SNR o vlastníctve pôdy pre A. Jurčíka s manželkou v k. ú. E.. Nehnuteľnosti boli špecifikované vo výkaze nehnuteľností skonfiškovaných a pridelených pre prídelcu A. G. s manželkou. Dňom 12.1.1949 je datovaný úradný záznam, v ktorom je konštatované, že podľa zápisnice napísanej dňa 5.11.1949 na úrade MNV v Poprade pod č. 10759/49 A. G. a manželka V. z E. sa zriekli pridelených parciel č. XXXX/X a č. XXXX/X o výmere X.XXXX hektárov a žiadali, aby tieto dve parcely boli pripísané v prospech G. O. z E.. Dňom 12.1.1950 je datovaná listina pracovnej skupiny Poverenctva pôdohospodárstva v Kežmaru adresovaná A. G. v Kežmarku, v ktorej sa konštatuje, že podľa prídelového plánu im bolo pridelených X hektárov XXXX v k. ú. E. a je potrebné zaplatiť 10 % prídelovej ceny za skonfiškovánú pôdu pri jej prevzatí do držby. Z technických príčin prídelová cena nebola ustálená, preto boli vyzvaní, aby zaplatili preddavok na prídelovú cenu, a to vo výške 3.250,- Kčs. V liste Národného výboru mesta Poprad z 9.11.1950, ktorý bol adresovaný pracovnej skupine Krajského národného výboru sa uvádza, že A. G. mal zaslať dňa 7.11.1950 žiadosť o zrušenie prídelu skonfiškovanej pôdy, pričom túto pôdu mienia dať do užívania JRD. Žiadali o oznámenie parcelných čísel a výmery. Listom zo 4.12.1950 Krajský národný výbor Košice, pracovná skupina v Kežmarku žiadala Miestny národný výbor v Poprade o vyjadrenie, či má byť zrieknutie sa prideleného majetku A. G. s manželkou vzaté na vedomie alebo odmietnuté. Vtedajšie orgány - Miestna roľnícka komisia v Poprade a Národný výbor mesta Poprad vzdanie sa prídelu nechceli zobrať na vedomie a odmietli, o čom svedčí zápisnica zo dňa 13.12.1950 (viď č. I. 80 spisu), potom podanie Národného výboru mesta Poprad zo dňa 14.12.1950, takisto listina KNV Košice, pracovná skupina v Kežmarku zo dňa 11.1.1951 (viď č. I. 79 spisu). Pokiaľ ide o prídelovú cenu, v danom prípade nešlo o prídel bezplatný, pretože A. G. bol druhýkrát ženatý v čase vydania výmeru v r. 1949 a vzhľadom na to, že nebolo vzaté na vedomie zrieknutie sa prídelu zo strany štátnych orgánov, bola Štátnou sporiteľňou v Bratislave vyčíslená prídelová cena vo výške 6.164,- Kčs, ktorá bola následne aj zo strany štátnych orgánov vymáhaná. Čo sa týka námietok ohľadom prídelovej ceny, táto súhlasí s tým, aká bola vyrubená za pridelený majetok predchádzajúcimi listinami. Pokiaľ ide o výmeru, pôvodne bola síce pridelená pôda v k. ú. Poprad prídelcom A. G. s manželkou V. o celkovej výmere X,XXXX ha, ale po odpočítaní výmery parc. č. XXXX/X a XXXX/X zostala výmera X,XXXX ha. Na novú výmeru bola vyčíslená aj prídelová cena. Dňa 24.7.1951 KNV Košice vystavil na žiadosť A. G. potvrdenie, že mu okrem ďalších nehnuteľností bola pridelená v k. ú. E. aj lúka v hone Pod lesom označená parc. č. XXXX/X.

10. Dňa 27.10.1962 bolo vydané potvrdenie, v texte ktorého sa uvádza, že MsNV v Poprade organizačný odbor potvrdzuje, že A. G. a manželka V. sa konfiškovanej pôdy vzdal v prospech socialistického sektoru v roku 1957 a ďalej je uvedené, že v záujme JRD je žiaduce, aby prípadné zrieknutie sa prídelu prídelcom bolo zo strany ONV zobrať na vedomie. Zo dňa 24.2.1967 je dokument, ktorý vydal ONV - odbor pôdohospodárstva v Poprade s názvom Vyúčtovanie s odišlými prídelcami A. G. a manželka V. rod. J., kde sa uvádza, že podľa konečného prídelového plánu pre k. ú. E. obdržali prídelcovia v rámci pozemkovej reformy prídel poľnohospodárskych nehnuteľností podľa konečného prídelového plánu, a to role vo výmere 4,85 ha za prídelovú cenu 5.814,- Kčs a lúky vo výmere 1,15 ha za prídelovú cenu 350,- Kčs. Podľa potvrdenia MNV z 27.10.1962 uvedené pozemky boli včlenené do honov JRD a neboli poskytnuté náhradné pozemky a je žiaduce, aby zrieknutie sa prídelu bolo zobrať na vedomie. Rozhodnutie o vyúčtovaní malo byť vydané podľa ust. § 23 ods. 2 nar. č. 104/45 Zb. n. SNR, podľa ktorého sa mala zrušiť vydaná listina o vlastníctve a odpísať prídelová cena vo výške 6.160,- Kčs, pričom sa užívací poplatok nepredpisuje. Uvedené rozhodnutie malo byť doručené A. Jurčíkovi a manželke.

11. Žalobcovia sa domáhajú svojich práv a aj na základe reštitučných zákonov, pričom podľa názoru súdu táto okolnosť sama o sebe nevyklučuje možnosť domáhať sa svojich práv aj v občianskom súdnom

konaní, a to najmä s poukazom na aktuálny evidovaný stav v katastri nehnuteľností, kde je žalovaný evidovaný ako vlastníak nehnuteľností.

12. Pokiaľ ide o preukazovanie naliehavého právneho záujmu na určení vlastníctva (§ 80 písm. c) OSP - platný do 30.6.2016, v súčasnosti § 137 písm. c) CSP) v danom prípade na určení, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohom právnom predchodcovi žalobcov, treba vychádzať zo skutočnosti, že žalobcovia majú naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva, pretože takéto rozhodnutie súdu môže byť podkladom v konaní o dedičstve, ako aj podkladom pre uskutočnenie zmeny zápisu vlastníckych práv v katastri nehnuteľností. Ide o žalobu dedičov, ktorou žiadajú o určení, že určitá vec patrí do dedičstva, kedy aktuálny stav (v čase vyhlásenia rozsudku) je ten, že vec ešte nebola ako dedičstvo prejednaná a stále môže resp. má byť ako dedičstvo prejednaná.

13. Podľa predpisov o konfiškácii štát nadobudol vlastníctvo k poľnohospodárskemu majetku zo zákona. Nariadením predsedníctva SNR č. 4/1945 Sb. n. SNR, ktoré nadobudlo účinnosť 1.3.1945 sa s okamžitou platnosťou a bez náhrady skonfiškoval na účely pozemkovej reformy pôdohospodársky majetok na území Slovenska, ktorý bol vo vlastníctve osôb nemeckej národnosti, niektorých osôb maďarskej národnosti ako aj zradcov ako aj nepriateľov slovenského národa akejkoľvek národnosti (§ 1 nariadenia). Tento právny predpis bol zrušený nariadením SNR č. 104/1945 Sb. n. SNR, ktoré nanovo vymedzilo, či upresnilo okruh osôb, ktorých majetok sa konfiškoval. Úkony, rozhodnutia a opatrenia urobené podľa zrušeného predpisu však zostali v platnosti. Nový predpis nadobudol spätnú účinnosť k 1.3.1945.

14. Po roku 1945 Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy (ďalej len PPPR) vydávalo podľa nariadenia vlády č. 104/1945 Sb. n. SNR a nariadenia vlády č. 104/1946 Sb. n. SNR výmery o vlastníctve pôdy. Bývalé okresné národné výbory vydávali podľa zák. č. 142/1947 Sb. a zákona č. 46/1948 Sb. prídellové listiny, ktoré mali rovnaké právne účinky. Tieto výmery a prídellové listiny (verejné listiny) boli a aj v súčasnosti sú dokladmi o vlastníctve prídeltcov k prideleným nehnuteľnostiam a sú vkladuschopnými listinami pre zápis nadobudnutého vlastníctva do katastra nehnuteľností. Aby boli vkladuschopné, museli byť a musia byť tieto listiny právne perfektné.

Pri svojom rozhodovaní súd vychádzal zo znenia § 6 ods. 2 v spojení s § 12 nariadenia vlády SNR č. 104/1945 Sb. n. SNR v znení nariadenia vlády SNR č. 64/1946 Sb. n. SNR ako aj ustanovenia § 1 ods. 2 nariadenia č. 104/1946 Sb. n. SNR a dospel k záveru, že výmer o vlastníctve pôdy je verejnou listinou dokazujúcou vlastníctvo prídeltcu k pridelenej nehnuteľnosti a je aj v súčasnosti zápisu schopnými listinami o vlastníctve. Výmer o vlastníctve pôdy č. 735/49 z 8.1.1949 bolo možné v súčasnej dobe preskúmať len v tom smere či ho vydal orgán na to kompetentný, či spĺňa všetky formálne náležitosti, či je dostatočne určitý a jasný a či jeho obsah v zásade možno vyvodit' z konkrétneho predpisu. Samú pravdivosť výmeru v súlade s vtedy platnými a účinnými hmotnoprávnymi predpismi čo sa týka výmery pridelenej pôdy už v súčasnosti nie je možné preskúmať.

15. Pre pridelovanie skonfiškovanej majetku platilo okrem iného nariadenie SNR č. 104/1946 Sb. n. SNR o vydávaní výmerov o vlastníctve pôdy. Výmer bol verejnou listinou dokazujúcou vlastnícke právo prídeltcu k pridelenej pôdohospodárskej nehnuteľnosti. Na jeho základe príslušné pozemkovoknižné súdu urobili záznam vlastníckeho práva v prospech prídeltcu bez podmienky dodatočného ospravedlnenia (§ 1 ods. 2). Zápis v pozemkovej knihe mal len deklaratórny význam. Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy mohlo výmery vydávať aj pred zaplatením prídellovej ceny. Výmery o vlastníctve pôdy boli perfektné vtedy, ak boli opatrené pečiatkou a podpisom povereníka alebo aspoň podpisom povereníka. Z dôvodu prehľadu o prídeltcoch bol zostavovaný register prídeltcov, ktorý sám o sebe však nezakladal vlastníctvo k nehnuteľnosti. V konkrétnom prípade je výmer z 8.1.1949 opatrený podpisom povereníka, prídellová cena nie je určená, avšak súd sa k tejto skutočnosti vyjadril vyššie, kedy PPPR mohlo vydávať výmery aj pred zaplatením prídellovej ceny a jej určením. Čo sa týka tvrdenia žalobcov, že prídelt bol bezplatný, súd sa s týmto tvrdením nestotožňuje. O. G. žiadal o prídelt už ako ženatý s druhou manželkou V.. O bezplatnosti výmeru nesvedčí ani samotný výmer o vlastníctve pôdy, v ktorom sa uvádza, že prídellová cena - jej konečná výška bude určená v prídellovej listine. Pokiaľ by bol bezplatný prídelt, tak by vo výmere bolo uvedené, že sa nehnuteľnosti pridelujú bezplatne. V časti výmer s názvom Finančný stav uchádzača je uvedené, že tento nemôže vyplatiť prídellovú cenu jednorázovo, že žiada o splátky z dôvodu slabých finančných prostriedkov, pričom prvú splátku môže zaplatiť ihneď. Uvedená okolnosť teda nesvedčí o tom, žeby pôda bola pridelená bezplatne. Listinné dôkazy v spise, napr. na č. I. 86 ONV finančný odbor v Poprade vyzýva A. G. a manželku na usporiadanie

vykázaných nedoplatkov prídellovej ceny, pričom im malo byť zaslané vyúčtovanie za pozemky vo výške 6.164,- Kčs ako aj podanie Štátnej sporiteľne v Bratislave zo 17.12.1956 (č. I. 84 spisu) svedčia o tom, že uvedený príděl nebol bezplatný. Súd ani sporové strany nedisponujú zoznamom prídeltcov pre príslušné katastrálne územie, ktorí nezaplatili prídeltovú cenu. Takýto listinný dôkaz nebolo možné doložiť ani zo štátneho archívu. Nemožno konštatovať, že právny predchodca žalobcov bol evidovaný medzi prídeltcami, ktorí nezaplatili prídeltovú cenu. Samotný žalobca v 1. rade uviedol, že jeho otec hospodáril na pozemkoch až do roku 1957, kedy boli včlenené do honov JRD, dôkaz o tejto úhrade však nemá k dispozícii.

16. Žalovaný svoju obranu v predmetnej veci postavil na tom, že existujú listiny, ktoré preukazujú skutočnosť, že A. G. a manželka V. sa vzdali prídeltu pôdy, ktorý im bol pridelený na základe výmeru o vlastníctve pôdy, pričom poukazuje predovšetkým na potvrdenie Rady MsNV v Poprade z 27.10.1962, v ktorom sa uvádza, že sa A. G. a manželka mali vzdať konfiškovanej pôdy v prospech socialistického sektoru v roku 1957. Ďalším listinným dôkazom, o ktorý je opretá obrana žalovaného, je vyúčtovanie s odišlými prídeltcami z 24.2.1967 vydaného ONV v Poprade odborom poľnohospodárskym. Citované potvrdenie z r. 1962 obsahuje protirečenie spočívajúce v tom, že na jednej strane sa tu uvádza, že A. G. s manželkou sa vzdali konfiškovanej pôdy v prospech socialistického sektoru a na druhej strane je tu odporúčanie, aby sa prípadné zrieknutie prídeltu vzalo ONV na vedomie. Z uvedeného teda vyplýva, že pod vzdaním sa zrejme mali na mysli zabratie pôdy v prospech JRD. Samotný žalobca v 1. rade uviedol, že do roku 1957 jeho otec A. G. na pôde riadne pracoval, následne však došlo k zabratiu tejto pôdy a hospodáril na nej JRD, čím mu bolo zabránené túto pôdu obhospodarovať. V tejto súvislosti je na mieste poukázať aj na rozhodnutie vo veci sp. zn. 6Co 237/2011 zo dňa 30.1.2012, kde Krajský súd v Bratislave okrem iného konštatoval, že zápisy o vyúčtovaní s odišlým prídeltcom preukazujú iba to, že v danom roku prevzalo JRD do užívania pridelenú nehnuteľnosť, čo nemožno stotožniť s pojmom „vzdania sa vlastníckeho práva“ resp. s pojmom „opustenia veci“. Tieto listiny nevyjadrujú slobodnú a vážnu vôľu prídeltcov vzdať sa vlastníctva. Okrem iného poukázal aj na absentujúce podpisy prídeltcov na uvedených listinách ako aj na historické súvislosti s ohľadom na ktoré treba tieto listiny vykladať. Obdobie začiatku kolektivizácie bolo sprevádzané znárodňovaním majetku a zakladaním poľnohospodárskych družstiev, ktoré brali do užívania pôdu vo vlastníctve občanov. Bolo známou skutočnosťou, že JRD v prevažnej miere hospodáril na pozemkoch, ktorých neboli vlastníkami, ale mali k nim právo družstevného užívania pôdy s tým, že vlastníkom týchto pozemkov zostalo tzv. „holé vlastníctvo“. Preto je zjavné, že sporné pozemky neboli vecou, ktorá nepatrí nikomu, a preto sa štát ani nemohol stať v zmysle § 119 stredného občianskeho zákonníka vlastníkom. Na uvedené rozhodnutie poukázal aj právny zástupca žalobcov, pričom skutkové okolnosti prejednávané v tejto veci sú podobné, keď neexistuje žiaden priamy dôkaz preukazujúci vzdanie sa vlastníckeho práva okrem úradného záznamu nachádzajúceho sa na č. I. 73 spisu, kedy sa A. G. a manželka V. zriekli, ale len pridelených parciel č. XXXX/Xa, XXXX/X o výmere X.XXXX ha, a to v prospech G. O. z Popradu.

17. Vo vzťahu k námietke žalovaného ohľadom zrieknutia sa prídeltu právneho predchodcu žalobcov súd konštatuje, že z výslovného znenia zákonného ustanovenia § 23 ods. 2 nariadenia vlády č. 104/1945 Sb. n. SNR vyplývalo, že rozhodovanie o odňatí prideleného majetku patrilo PPPR. Zákom č. 98/1950 Sb. bol zrušený Národný pozemkový fond pri Ministerstve pôdohospodárstva a fondov pozemkových reforiem a to zlúčením ich imania. Tento zákon splnomocnil Ministerstvo pôdohospodárstva a výživy po dohode s Ministerstvom vnútra vyhláškou vydať v príslušnom úradnom liste bližšie predpisy v súvislosti so zrušením Národného pozemkového fondu, v súvislosti s prechodom jeho pôsobnosti na Ministerstvo pôdohospodárstva a na národné výbory. Vyhláškou 507/1950 U. v. boli vydané bližšie predpisy o prechode pôsobnosti Národného pozemkového fondu na Ministerstvo pôdohospodárstva a národné výbory a o prechode obdobnej pôsobnosti poverenictva pôdohospodárstva na národné výbory. Z ustanovenia § 2 ods. 3 cit. vyhlášky vyplývalo, že na Krajské národné výbory prešlo vybavovanie opatrení potrebných na riadne hospodárenie, kontrola tohto hospodárenia, vyúčtovanie národných správ, dispozícia a evidencia presunu inventáru a to aj podľa ustanovenia § 23 ods. 2 nariadenia vlády č. 104/1945 Sb. n. SNR. V zmysle ust. § 3 ods. 3 vyhlášky 507/1950 U. v. na ONV prešlo vykonávanie vyúčtovaní s odchádzajúcimi prídeltcami a dozor nad hospodárením prídeltcov. Toto ustanovenie treba chápať tak, že na národné výbory prešla právomoc vyúčtovania s odchádzajúcimi prídeltcami a dozor nad hospodárením prídeltcov v zmysle § 23 ods. 1 nariadenia vlády, čo znamená len právo národného výboru vyjadriť sa k rozhodovaciemu procesu o odňatí prideleného majetku. Právomoc zrušiť tieto listiny t.j. výmery s dôsledkom odňatia vlastníckeho práva na bývalé národné výbory podľa príslušných predpisov nikdy neprešla a preto aj rozhodnutie bývalého ONV v Poprade z 24.2.1967 treba považovať za nulitný

akt, lebo tento orgán rozhodol nad rámec svojich kompetencií, keď v tomto rozhodnutí uviedol, že podľa ustanovení § 23 ods. 2 nariadenia č. 104/45 Sb. n. SNR ruší vydané listiny o vlastníctve a odpisuje sa prídellová cena, keďže k zrušeniu výmeru nedošlo zákonným spôsobom. K odňatiu prídela bolo možné pristúpiť len z dôvodov uvedených v § 23 ods. 2 vyššie citovaného nariadenia, ktoré však v danom prípade nenastali a iný spôsob odňatia prídelenej pôdy právne predpisy účinné v tomto období neumožňovali. Navyše v zmysle tohto právneho predpisu sa štát nemohol stať vlastníkom, nemohol byť prídelfcom, keď pôda mohla byť prídelená iba osobám v tomto nariadení špecifikovanom. Bývalé ONV považovali za naplnenie tohto ustanovenia aj prípad, ak prídelené pozemky boli v neskoršom období užívané družstvami alebo štátnymi majetkami (viď č. I. 87 spisu zrieknutie sa v prospech JRD), keďže prídelfca práve z tohto dôvodu na prídelfe nemohol hospodáriť a napriek nedostatku svojej právomoci vydávali rozhodnutia o zrušení prídelfov, možno povedať, že uvedené rozhodnutia o zrušení prídelfov, ktoré boli vydané nad rámec právomoci Okresných národných výborov nemohli vyvolať právne účinky, ktoré chceli vyvolať a v skutočnosti takýmito rozhodnutiami nedošlo k zrušeniu výmerov, či prídelfových listín.

18. Vzdanie sa prídelfu pôdy (pozemkov) možno podľa konkrétnej situácie posudzovať ako prejav vôle smerujúci:

a) k zániku vlastníctva opustením veci (derelikcia), prípadne

b) k prevodu vlastníckeho práva na štát darovaním (darovacou zmluvou).

Vlastníkom opusteného majetku sa stáva štát. K opusteniu veci dochádza z vôle vlastníka, je to jednostranný právny úkon vlastníka, ktorý sa týmto spôsobom vzdáva svojho vlastníckeho práva. Právny úkon je však absolútne neplatný (okrem iných dôvodov) ak sa neurobil slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne (§ 37 ods. 1 Obč. zák.). Ak z prejavu vôle prídelfcu, ktorým „sa vzdal prídelfu“ vyplýva, že jeho úmyslom bolo darovať nehnuteľnosti štátu a ak štát ponuku daru prijal, vlastníctvo nadobudol štát titulom platnej darovacej zmluvy. Ak nedošlo k platnej darovacej zmluve, vlastníctvo prídelfcu zostalo zachované. Darovanie je dvojstranný právny úkon, a teda na darovanie je potrebné, aby obdarovaný ponuku prijal. Občiansky zákonník č. 141/1950 Zb. vyžadoval na platnosť darovacej zmluvy týkajúcej sa nehnuteľností písomnú formu s tým, že tento právny úkon pôsobil, teda platil od podpisu strán. Podpisy nemuseli byť na tej istej listine. Podľa vládneho nariadenia č. 30/1954 Zb. o daroch v prospech štátu a o usporadúvaní zbierok národnými výbormi o prijatí darov v prospech štátu rozhodovali výkonné orgány ONV, v obvode ktorých sa ponúkajú pozemky alebo prevažná časť nachádzali. Prijatím ponuky daru (pri splnení ďalších zákonných podmienok) došlo k uzavretiu darovacej zmluvy a k nadobudnutiu vlastníctva štátom. V danom prípade súd však dospel k tomu, že zo strany právneho predchodcu žalobcov nedošlo k vzdaniu sa prídelfenej pôdy žiadnym z prejavov vôle tak ako súd vyššie uvádzal. V tejto súvislosti súd poznamenáva, že vzdanie sa vlastníctva ani darovanie prídelfených nehnuteľností v prospech štátu nie je bežnou vecou pri nakladaní so spoločným majetkom. Ak tieto úkony neurobili súhlasne obaja manželia, ide o relatívne neplatný právny úkon a ak úkon nebol urobený slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, je aj absolútne neplatný.

19. Podľa tzv. stredného Občianskeho zákonníka (§ 115 a 116 v spojení s § 145) vlastnícke právo k nehnuteľnosti nadobudol ten, kto ju držal oprávnené a nepretržite po dobu 10 rokov. Za oprávneného držiteľa sa považoval ten, kto so zreteľom na všetky okolnosti bol dobromyseľný v tom, že mu nehnuteľnosť patrí, a to po celú vydržaciu dobu. Požiadavka dobromyseľnosti držby teda nestačila pri nastúpení do držby, ako to bolo podľa skoršieho práva. Ak sa pôvodne dobromyseľný držiteľ zmenil na neoprávneného, nemohol nehnuteľnosť vydržať. Podľa OZ č. 40/1964 Zb. spočiatku držba a vydržanie neboli upravené, až novelou vykonanou zákonom č. 131/1982 Sb. (s účinnosťou od 1.4.1983) sa upravilo nadobudnutie vlastníctva vydržaním s možnosťou započítania času predchádzajúcej nepretržitej držby (od 1.4.1964 do 31.3.1983). Vydržacia doba však neuplynula skôr ako 1.4.1984 (§ 865 ods. 3 OZ). Pokiaľ išlo o pozemky, vydržať bolo možné taký pozemok alebo jeho časť, ku ktorému by sa inak mohlo zriadiť právo osobného užívania. Vlastníctvo k takémuto pozemku nadobudol štát a občanovi vzniklo zo zákona právo na uzavretie dohody o osobnom užívaní. Podľa platného právneho vzťahu držba musela byť oprávnená, muselo ísť o spôsobilý predmet vydržania a držba musela byť nepretržitá počas celej zákonom ustanovenej doby 10 rokov. Zástupkyňa žalovaného uplatnila aj vydržanie pre štát, ktorý s predmetnými pozemkami mal nakladať ako s majetkom štátu, o čom boli do spisu predložené nájomné zmluvy, časť pozemkov bola predmetom reštitúcie ako aj hospodárske zmluvy, ktoré preukázali, že s parcelami pôvodne prídelfenými prídelfcom A. G. s manželkou sa nakladalo ako s majetkom štátu, keďže z ich strany malo dôjsť k vzdaniu sa prídelfu. K uplynutiu vydržacej doby malo dôjsť už v r. 1992. Súd však konštatuje, že na štát nemohlo prejsť vlastníctvo k prídelfu, sporné pozemky neboli vecou,

ktorá by nepatrila nikomu a nemohol sa preto stať jej vlastníkom a štát nemohol byť ani po dobu držby dobromyseľný, že uvedené pozemky mu patria.

20. Z vyššie uvedených dôvodov súd žalobe ako dôvodnej vyhovel a určil, že sporné nehnuteľnosti patria v 1-ici do dedičstva po nebohom A. G..

21. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

22. V predmetnom konaní mali plný úspech žalobcovia, preto nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % vznikol žalobcom, pričom o výške priznanej náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia v zmysle nižšie citovaného zákonného ustanovenia.

Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.